

Міністерство освіти та науки України
Харківський національний медичний університет

**ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ**

**Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної
конференції**

18 квітня
Харків – 2024

Всеукраїнська дистанційна науково-практична конференція
**«ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»**

Оптимізація мультидисциплінарного підходу до діагностики та лікуванню стоматологічних захворювань: Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції, 18 квітня 2024 р., м. Харків. – Харків: ХНМУ, 2024. – 63 с.

Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції «Оптимізація мультидисциплінарного підходу до діагностики та лікуванню стоматологічних захворювань»: Зб. наук. праць. – Харків, ХНМУ, 18 квітня 2024. – 63 с.

*Відповідальність за грамотність, автентичність цитат,
достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і
відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом
дозволяється тільки при посиланні на Всеукраїнську дистанційну науково-практичну
конференцію «ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ».*

Матеріали інтернет-конференції розміщені на Web-сторінці
Харківського національного медичного університету
(в Репозитарії ХНМУ) за адресою: <http://repo.knmu.edu.ua/>.

Відповідальний за випуск: *Савельєва Н.М., Томіліна Т.В.*
Комп'ютерна верстка та дизайн: *Жданова Н.О.*

Адреса оргкомітету:
кафедра стоматології ННІ ПО ХНМУ
Університетський Стоматологічний Центр ХНМУ
просп. Перемоги, 51, Харків, 61000, Україна

Редакційна колегія:

Капустник Валерій Андрійович – голова, доктор мед.наук, професор, заслужений працівник освіти України;

Хаустов Максим Миколайович – голова, доктор мед.наук, професор кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, заслужений лікар України;

М'ясоєдов Валерій Васильович – голова, проректор з наукової роботи Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, проф. кафедри медичної біології, заслужений діяч науки і техніки України;

Марковський Володимир Дмитрович – проректор з науково-педагогічної роботи Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, проф. кафедри патологічної анатомії;

Лещина Ірина Володимирівна – кандидат мед.наук, доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;

В'юн Валерій Васильович – директор ННІ ПО ХНМУ, доктор мед. наук, професор кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;

Савельєва Наталія Миколаївна – професор кафедри стоматології ННІ ПО ХНМУ, доктор мед. наук., професор;

Томіліна Тетяна Вікторівна – в.о. завідувача кафедри стоматології ННІ ПО ХНМУ, доцент;

Соколова Ірина Іванівна – професор кафедри стоматології ННІ ПО ХНМУ, доктор мед. наук, професор.

Оптимізація мультидисциплінарного підходу до діагностики та лікування стоматологічних захворювань, 18 квітня 2024 р., м. Харків. – Харків : ХНМУ, 2024. – 67 с.

У збірнику представлено матеріали фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено сучасним аспектам теоретичної та практичної стоматології; актуальним питанням діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань у дорослих та дітей; інноваційним технологіям у стоматологічній практиці; особливостям надання стоматологічної допомоги в умовах військового стану. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам стоматологічного профілю, лікарям практичного охорони здоров'я, докторантам, аспірантам, магістрантам, студентам, а також широкому колу читачів, які цікавляться проблемами сучасної стоматології.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ МІСЦЕВИХ АНЕСТЕТИКІВ НА СТАН КЛІТИННОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕНТУ У ПАЦІЄНТІВ З АЛЕРГОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ	
<i>Сторожєва М.В., Рекова Л.П.</i>	46
ВЕДЕННЯ ПСИХІЧНИХ, НЕВРОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДІВ І РОЗЛАДІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ВЖИВАННЯМ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН, У НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ	
<i>Томілін В.Г., Томіліна Т.В.</i>	48
ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКТУ БІОРЕГУЛЮЮЧОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЗАСОБІВ ГІГІЄНИ НА ОСНОВІ МІНЕРАЛУ МОНТМОРИЛОНІТУ ПІД ЧАС МІСЦЕВОГО ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТУ	
<i>Худякова М. Б.</i>	51
АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТКАНИН ПАРОДОНТУ У ОСІБ З МІКСТ-ГЕРПЕСВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ	
<i>Шелест М.Є.</i>	54
АНАЛІЗ ПРИЧИН ПОВТОРНОГО ПРОТЕЗУВАННЯ ПРИ ПОВНІЙ ВІДСУТНОСТІ ЗУБІВ	
<i>Янішен І.В., Кричка Н.В., Сідорова О.В., Куліш С.А.</i>	56
ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПІВРОБІТНИКІВ ДО СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
<i>Янішен І.В., Куліш С.А., Кричка Н.В., Погоріла А.В.</i>	58
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЦЕМЕНТНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ НЕЗНІМНИХ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ	
<i>Янішен І.В., Сідорова О.В., Сіверчук Д.В., Лобанов А.І.</i>	60
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З БАТЬКАМИ НА ДИТЯЧОМУ СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ПРИЙОМІ	
<i>Ярославська Ю.Ю., Михайленко Н.М.</i>	62
ПОКАЖЧИК АВТОРІВ	66

провести індивідуальний підхід до вибіру найбільших безпечних знеболюючих препаратів, профілактики виникнення алергологічних та токсичних ускладнень при наданні спеціалізованої стоматологічної допомоги.

Література:

1. Пухлик Б.М., Анісімов М.В., Римарчук О.М. Медикаментозна алергія в стоматологічній практиці. Недооцінена небезпека // Медичні перспективи. – 2009. – Т. ХІУ. – № 2. – С. 4-7.
2. Arbous M.S. et al. Mortality associated with anaesthesia: a qualitative analysis to identify risk factors. *Anaesthesia* 2004; 59 (10): 1141-1153.
3. Піщінській І.А., Захарова І.А. Властивості сучасних місцевих анестетиків, що застосовуються для знеболювання в терапевтичній стоматології. / І.А. Піщінській, І.А. Захарова // Сучасна стоматологія. - 2016. – N 4. - С. 31-34.

*Томілін В.Г., Томіліна Т.В. **

ВЕДЕННЯ ПСИХІЧНИХ, НЕВРОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДІВ І РОЗЛАДІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ВЖИВАННЯМ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН, У НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ.

Харківський національний медичний університет

Кафедра ортопедичної стоматології

*Кафедра стоматології **

м. Харків, Україна

Наукові керівники: д.мед.н., професор Янішен І.В.

*д.мед.н., професор Савельєва Н.М. **

Психічні, неврологічні розлади та розлади, пов'язані зі вживанням психоактивних речовин (ПНПР-розлади), надзвичайно поширені та формують великий тягар захворювань та непрацездатності в усьому світі. Усе ще існує велика прогалина між нагально потрібними та наявними потенціалом і ресурсами систем охорони здоров'я для зниження цього тягаря. Майже кожна десята людина має психічний розлад, але лише 1 % працівників систем охорони здоров'я у всьому світі надає послуги з охорони психічного здоров'я. ПНПР-розлади є значною перешкодою у спроможності молоді до навчання, а у випадку дорослих – перешкодою до функціонування в родині, на робочих місцях і в суспільстві в цілому.

Визнаючи нагальну потребу у наданні послуг людям із ПНПР-розладами та їхнім доглядачам, а також у подоланні розриву між наявними та необхідними ресурсами та послугами, у 2008 році Відділ з питань психічного здоров'я та зловживання психоактивними

речовинами Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) розпочав Програму дій із подолання прогалин у сфері психічного здоров'я (Mental Health Gap Action Programme, mhGAP). Основними цілями mhGAP є посилення прихильності урядів країн, міжнародних організацій та інших зацікавлених сторін до підвищення фінансування та людських ресурсів для лікування ПНПР-розладів і забезпечення значно ширшого охоплення населення ключовими послугами у країнах із середнім і низьким рівнями доходів, з гуманітарною кризою в умовах війни. У рамках цих цілей mhGAP надає засновані на доказах настанови та інструменти для досягнення цілей, поставлених у Комплексному плані дій з охорони психічного здоров'я на період 2013–2020 років.

У 2010 р. з метою сприяння впровадженню програми mhGAP було розроблено Керівництво mhGAP для ведення ПНПР-розладів у неспеціалізованих закладах охорони здоров'я (ЗОЗ), яке є простим інструментом, розробленим на основі настанов mhGAP, що представляє інтегроване ведення пріоритетних ПНПР-розладів з використанням протоколів для прийняття клінічних рішень.

Існує широко поширене, але помилкове переконання, що усі втручання у сфері охорони психічного здоров'я є складними і можуть надаватися виключно високоспеціалізованим персоналом. Дослідження останніх років продемонстрували можливість проведення фармакологічних і психосоціальних втручань в умовах неспеціалізованих закладів охорони здоров'я. Медики, які не є професіоналами у цій галузі, можуть навчитися проводити такі втручання. На нашу думку, лікарі-стоматологи не є виключенням. З моменту випуску Керівництва mhGAP у 2010 році воно широко використовується різними зацікавленими сторонами, зокрема міністерствами охорони здоров'я, науковими установами, неурядовими громадськими організаціями та іншими благодійними фундаціями, а також дослідниками для розширення надання послуг з охорони психічного здоров'я. Керівництво mhGAP версії 1.0 використовується більше ніж у 90 країнах у всіх регіонах ВООЗ, а матеріали mhGAP перекладено більш ніж 20 мовами, у тому числі шістьма офіційними мовами ООН.

У 2015 році Керівництво настанови mhGAP було переглянуто з урахуванням нової літератури та трансформувалось в Керівництво mhGAP версії 2.0, яке не тільки відображає ці оновлення, а й велику кількість коментарів, наданих фахівцями, які працюють на місцях, для покращення розуміння Керівництва та його практичного застосування.

Література:

1. Удосконалення систем охорони здоров'я та послуг у сфері психічного здоров'я. Копенгаген: Всесвітня організація охорони здоров'я, Європейське регіональне бюро; 2021 р. Ліцензія: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>).

2. Дослідження STEPS: поширеність факторів ризику неінфекційних захворювань в Україні у 2019 році. Копенгаген, Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2020. Ліцензія: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
3. Індекс здоров'я. Україна – 2019: Результати загальнонаціонального дослідження. Київ, 2020.
4. Comprehensive mental health action plan 2013–2030. Geneva: World Health Organization; 2021. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
5. Quirke E, Suvalo O, Sukhovil O, et al. Transitioning to community-based mental health service delivery: opportunities for Ukraine. *Journal of Market Analysis and Health Policy*. 2020;8:1843288.
6. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Медична реформа. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya>.
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р Про схвалення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80#Text>
8. Державна служба статистики України. 2021. https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ds/kpops/arh_kpops2021_u.html
9. Державна служба статистики України. <https://ukrstat.gov.ua/>
10. Психічне здоров'я на перехідному етапі: результати оцінювання та рекомендації для інтеграції охорони психічного здоров'я в систему первинної медичної допомоги та громадські платформи в Україні. Міжнародний медичний корпус за підтримки групи Світового Банку. 2017. 146 стор. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/747231517553325438/pdf/120767-Ukrainian-PUBLIC-mental-health-UA.pdf>
11. Міністерство охорони здоров'я України. Громадське обговорення. Проект наказу МОЗ України "Про затвердження Порядку надання психологічної допомоги". <https://moz.gov.ua/article/public-discussions/proekt-nakazu-moz-ukraini-pro-zatverdzhennja-porjadku-nadannja-psihologichnoi-dopomogi>